

**MORGENAVISEN
Jyllands-Posten**

Chefredaktion: Asger Nørgaard Larsen (ansvarshavende)
Direktion: Asger Nørgaard Larsen (adm.) og Tony Hansen
Udgiver og tryk: Jyllands-Postens Fond - Jyllands-Posten A/S
8260 Viby J. Telefon 87 38 38 38
Jyllands-Postens øvrige telefonnumre findes på side 2

Man hjælper da flygtninge

OVERSKRIFTEN til denne ledende artikel er identisk med den gennemgående rubrik, som siden i søndags har kronet en serie artikler i Jyllands-Posten. Hensigten var ikke at betvivle, om Danmark overhovedet skal modtage flygtninge, for det skal vi i et land, der bekender sig til humanitære og folkeretlige principper. Hensigten var derimod at afdække de store problemer, som de senere års stigende tilstrømning af flygtninge uafviseligt skaber for og i det danske samfund. Det har været karakteristisk for den løbende debat, at mange af de toneangivende politikere har søgt at neddæmpe for ikke at sige tilsløre disse problemer og med denne strudselsholdning har bidraget til at opbygge myter og fordomme, der ikke har hold i virkeligheden.

Den er barsk nok i sig selv, når det eksempelvis er fremgået af artiklerne, at hovedparten af flygtningene ender på bistandshjælp, at de samles i ghettoer, og at den højt besungne integrationspolitik i det hele taget ikke lader sig realisere.

På den baggrund er de politikeres reaktioner, som vi bragte i går, såre deprimerende.

Her kunne overskriften være: Mere af det samme, hvis det da ikke lige var for Fremskridtspartiets politiske ordfører Pia Kjærsgaards forslag om at tilbyde flygtningene arbejde som blandt andet gadefejere.

Eller - af alle - Kristeligt Folkpartis gruppeformand Knud Glønborgs tanker om at lade dem arbejde på ubehagelige tidspunkter eller som skopudser!

Det er muligt, at Knud Glønborg ikke ville have noget imod at sidde

ved et gadehjørne og få sine sko blanket af en iransk tandlæge, der er flyttet fra det fundamentalistiske præstestyre, men det er næppe en mentalitet, han deler med ret mange danskere.

Opgaven må være at give dem mulighed for tilbagerejse, når forholdene i hjemlandet er dertil, og indtil da at give dem en selvbarner tilværelse i Danmark ved at udnytte deres kunnen og specielle forudsætninger. Det indebærer et opgør med det bevidstløse behandlerensyndrom og formynderi, som i øvrigt også passiverer danske bistandsklienter.

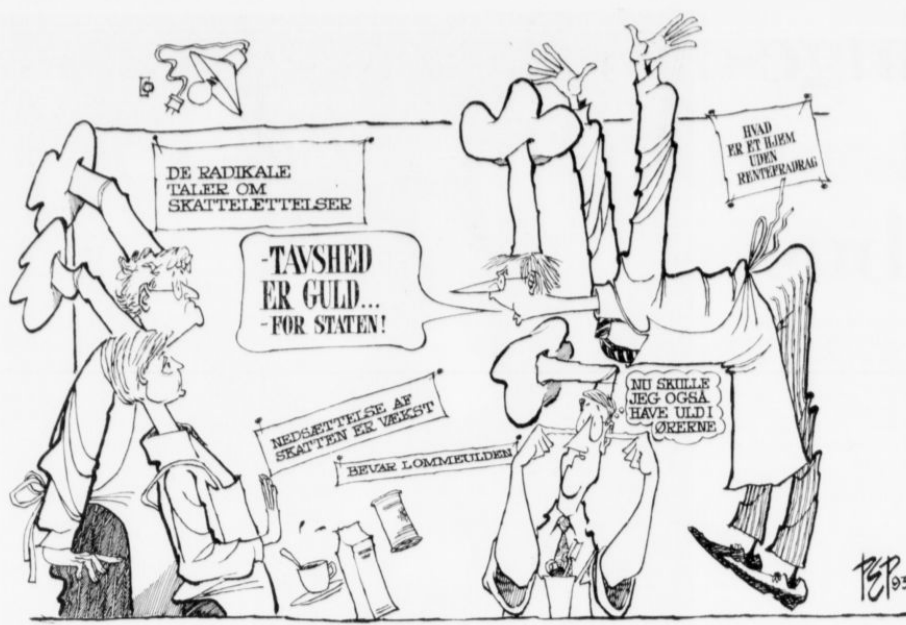
Det er indlysende, at opgaven er særdeles vanskelig i en situation med høj arbejdsløshed.

Erfaringer fra det ligeledes arbejdsløshedsramte England, der efter en begyndeshjælp stort set lader flygtningene klare sig selv, viser imidlertid ifølge antropologen Ann-Belinda Steen, som har undersøgt specielt tamilers vilkår, at de klarer sig langt bedre end i Danmark og følgende bliver hurtigere integreret i og respekteret af befolkningen.

Når vi i Danmark ud over etableringshjælp i form af bohave med videre yder flygtningefamilier (med tre børn) en årlig kontanthjælp, der svarer til godt 300.000 kr. i skattepligtig indkomst, siger det sig selv, at den personlige motivation udebliver.

Af samme grund kan det heller ikke undre, at flygtningene under alle omstændigheder vælger at blive i Danmark, hvilket ikke bør være den primære målsætning for dansk flygtningepolitik.

Man hjælper da flygtninge - ja. Men det ser ud til, at vi hjælper dem så meget, at de bliver hjælpeløse.

Europas uartige datter siger nej

Af Anne Abildtrup, kunst-håndværker, Ndr. Frihavsgade 25, København

EUROPAS UARTIGE datter siger nej tak til Maastricht. Trods trusler om represalier og straf står lillesøster Danmark fast. Jeg vil ikke deltage i det unionspart.

Den voksne reaktion på barnets egenrådige og uhøflige afvisning af invitationen bliver dernæst, at menen efter heftig disput med værtsfolkene ændres - så barnet nu muligvis fristes: Edinburgh-aftalen.

Hvis barnet atter afviser, vil den voksne med sikkerhed sige: Hvad vil du så? Lille Danmark - du kan jo ikke blive alene hjemme.

Forleden kommer et brev fra herteveninden i England: -Jeg er spændt på, om

Danmark stemmer ja eller nej til Maastricht, jeg tror, at de fleste englændere nærer et hemmeligt ønske om et nej, så vi kan komme væk fra noget, der er et lidt for indspist indre marked.

Ravriger sammen

En vision toner frem - i stedet for Maastricht: Et forbund mellem stater i det nordlige Europa - et bånd af lande omkranset af hav - besejlet af de samme vikinger: England, Island, Skandinavien, Finland, Baltikum og Polen. Riger af rav - Nordens guld. Af Europa-kortet side 34 - North-West Europe i Bartholomews Advanced Atlas of Modern Geography fremgår den geografiske selvfolgelighed.

Disse nationer befinder sig i en sammenlignelig kulturel sfære - der nok kan vise sig at være vigtigere end et tilfældigt århundredes tilfældige politisk/okono-

miske teorier - og den intime familie-komsammen er måske den det kræsnere, men kluge barn kan acceptere - i stedet for fætter/kusine-festen i Maastricht. Et miljøansvarligt handels-mæssigt/kulturelt samarbejde i løst forbund mellem landene i rav-området er alternativ til den mellem- og sydeuropæiske EF-union, hvis massiv-tænkning vi ikke bryder os om.

Skandinaver må dele med de andre

Som bekendt findes ingen familier uden problemer - og i rav-området er udfordringerne mange. Eksempelvis de skrøbelige demokratier i Baltikum, voldsomme miljøproblemer i Polen - Englands mismodige økonomi. Nuvel, de velnærede skandinaviske søstre må dele med de magre brødre.

Og alt tyder på, at lilleso-

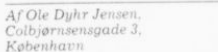
ster Danmark kan få en herlig fest, for her er hun i centrum og uden udsigt til ked-somhed - for blandt festens deltagere findes store personligheder: Gammekulturelle fra Polen, katolikker fra Litauen, angelsaksiske traditionister, frisindede skandinaver og barske sagskvinder fra Island.

Selskab af outsiders

Et broget selskab af outsiders der nok har noget at fortælle hinanden. Blandt andet om Knud den Store i England, Dannebrog's åbenbaring i Estland, Kalmariunionen og de polske roepiger på Lolland. Historier der vidner om fælles rødder.

Lad os dække bordet og i hast sende invitationerne ud: England, Island, Skandinavien, Finland, Baltikum og Polen. Måske kommer de allesammen!

For miljøets skyld

Af Ole Dyhr Jensen, Colbjørnsensgade 3, København

DER ER MANGE aspekter at tage hensyn til, når vi den 18. maj skal stemme om Edinburgh-aftalen. En af de ting, vi skal tage stilling til, bliver, hvorvidt vi i Danmark vil arbejde for et bedre miljø i fællesskab med de øvrige EF-lande eller, om vi ønsker at føre vores egen miljøpolitik og håbe på, at de i udlandet gør det lige så godt som os.

Vi har i Danmark en i forvejen god miljøpolitik. Men

hvad hjælper det, at vi begrænser vores egen udledning af kemikalier i søer og have, hvis forureningen kommer væltende via sø og luftveje fra andre lande.

Globale forbedringer

Det må derfor være i Danmarks interesse at være med til at forbedre miljøpolitikken i hele EF og gennem EF være med til at frembringe globale miljøforbedringer.

EF's artikel 130R omhandler miljøpolitik fremstiller målene således: menneskers sundhed skal

beskyttes. Miljøkvaliteten skal bevares, beskyttes og forbedres. Naturressourcerne skal benyttes forsigtigt og rationelt. Globalt og regionalt skal løsninger på miljøproblemer fremmes.

Det betyder ikke, som mange modstandere ellers påstår, at vi i Danmark må slække på vores egne miljøkrav.

Straf og belønning

Artikel 130T siger nemlig, at målene ikke er til hinder for, at medlemslandene opretholder eller indfører strengere miljøforanstalt-

ninger. Miljøproblemerne løses ofte ved, at virksomheder og almindelige forbrugere beskattes ekstra, når miljøet belastes.

Det skaber det problem, at hvis et enkelt land ønsker at forbedre miljøet, straffes dette lands befolkning af øgede skatter, og miljøordningerne skader erhvervslivets konkurrenceevne.

Motsat belønnes passive lande med bedre konkurrencevilkår for deres miljøskadelige frembringelser. Derfor skal miljøproblemerne klare i fællesskab, og det ville da være dumt af os danskere at stå udenfor.

Miljømæssigt har vi alt at vinde og intet at tabe.

Vent med at skyde

UNDER en krig har parterne hver for sig travlt med at forklare egen menneskelighed og modpartens grusomhed. Det er led i propaganda. Om tyskerne hed det i starten af Første Verdenskrig, at de huggede hænderne af belgiske småbørn, så mange, at der var kurve fulde på torvene. Påstanden virkede efter hensigten.

Om svineriet på adslat af den afdøde jugoslaviske republik skrev en fin "officiel rapport" for ikke længe siden, at titusinder af muslimske kvinder var blevet voldtaget af serbere. Senere afslørede Jyllands-Posten, at rapportskriverens titusindtal var bygget på gætterier, rygter og få - om end afskyvækkende - kendsgerninger. Den fine rapport fra de ansete - og afgjort hæderlige, men også naive - forfattere var virksom propaganda i en månedstid.

Netop nu, mens flygtende mennesker tramper hinanden ihjel for at komme i sikkerhed, meldes fra en bosnisk krigsret, at to bosniske serbere er dømt til døden og vil blive skudt. De har 14 dage til appel.

Dødsdommenes grundlag er mord, voldtægt og roveri. Den ene tilstod at have voldtaget 16 muslimske kvinder og derefter myrdet de 11. De to mænd takkede høfligt for dommen, men delinkventen, som ikke tilstod,

føjede ironisk til, at han var pryglet til at tilstå.

Og så er vi lige præcis der, hvor man bør spørge, om krigsretten i Bosnien på civiliseret vis vil straffe en fuldstændig bevist retskrænkelser, eller om den har dømt efter et propagandaskrift mod serbere.

Når engang - eller hvis - Balkan-borgerkrigen brænder ud, skal et retligt opgør i gang blandt de overlevende.

Det kan blive lige så blodigt som en ny borgerkrig. Det viser begivenhederne i Jugoslavien efter Anden Verdenskrig, da privat og statslig blodtørst gik hånd i hånd.

Denne lokale stammetradition bør ikke få lov at gentage sig. Muligheden for at forhindre det ligger i FN-beslutningen om at etablere en internationalt sammensat krigsforbryderdomstol, en jury, som uholdt kan vurdere beviser og dømme om skyld.

Bosnierne vil vinde hæder, hvis de straffer og forhindrer krigsforbrydere i egne rækker og endnu mere hæder for retsindighed, hvis de venter med at skyde de to og i stedet bringer dem for den internationale ret. Der kan de blive dømt efter bevisligheder og uden hensyn til en propagandaefekt, hvis aktuelle mål er at forøge had og frygt.

Venner skal vælges med omhu

Morsø Folkeblad skriver: Græsrodder i landbruget har ladet sig inspirere af forfatteren Ulla Dahlerup. Hun sidder med ved bordet, når vreden skal ud. Ulla Dahlerup har præcist og velformuleret i adskillige artikler og foredrag skildret

de vanskelige vilkår i landbruget og de følelser, der opstår blandt landbrugere. Men at hun nu med patos og flammende øjne forsøger at gøre sig selv til politisk officer og indpisker i en bondehær med skarptaleleer, virker helt mal-

placeret. I stridens stund er man sjældent i tvivl om "fjendens" stilling og identitet. Det er vennerne, man bør vælge med omhu. Hverken fiskere eller bønder har afskåret sig fra politisk velvilje ved at nedfryse Nyrups indgang eller lægge ballererne foran Bjørn Wesths carport. Og derved bør det blive.

Genskab havenes fulde frihed

Af Steen Steensen, Vesterled 11, Ranum

FISKERNES OPRØR er befriende. Mennesker med en frihedsorienteret indstilling hilser protesterne mod den voksende undertrykkelse af erhvervet velkommen. Havenes frihed og selvstyret kan ikke genvindes uden kamp. Forhandlinger fører intet til. Dertil er overmagten for stor. EF, staten, amtet, kommunen og de faglige organisationer står opmarcheret. Politisk, embedsvæsen og videnskaberne forlader ikke fiskernes rygge frivilligt. Kun en beslutning om kraftanstrengelse fra neden ryster magten fra oven.

Den stolte fortid

Oprør gør fri. Men målet med aktionerne må ikke væk. I så fald spildes frihedskampen væk til ingen nytte. Parasitterne vender tilbage til byttet. Oprørerne må i første række besinde sig på fortidens stolte resultater. Hvad gjorde dansk fiskeri forening i Europa? Under hvilke forhold brillerede erhvervet? Det forekommer ikke

vanskeligt at svare klokkeklart på dette spørgsmål. Da princippet om havenes frihed rådede, klarede danske fiskere sig godt. Under de frie markedsforhold udviklede fiskerierhvervet sig til en størrelse økonomisk og menneskelig succes.

Mangfoldigt fiskeri

Flåden var tilpasset alle arter af fiskeri. Små og store både hentede brodet hjem ved kyster såvel som på langfarter. Alle mulige havdyr var fiskerne kapable til at tumle. Flåden blev misundt for dens tilpasningsevne. Besætningerne hørte til blandt klodens mest oplyste og erfarne. Handelfriheden betød også livsmød og arbejdsglæde. Et fiskeri kan ikke leve uden selvstyre. Blomsterfriheden derimod, blomstrer erhvervet.

Just denne kapitalistiske succes bragte den politiske dirigisme til fald. Selvstyret og de selvregulerende kræfter blev angrebet med voldsom kraft. Miljøbevægelsen indledte overfaldet i midten af 1970'erne. Snart sprang biologerne, bureaukraterne og levebrødspolitikerne til. Videnskaben gjorde sig kloge på erhvervet end fiskerne. Planlægning og kvoteordninger, kontrol og straf

slog den frie næring til jorden. Som en besættelses-hær troppede vogtere op i alle haver. Til søs hjemsopte inspektionsskibe med alskens moderne overvågningsudstyr farvandede. Angsten og rådvildheden lejrede sig i sindene. Levebrødspolitikerne kriminaliserede et hæderkronet arbejde. Ærlighed betød undergang, snyd gav endnu en frist. Politikens nederdrægtighed viste sig fra den værste side.

Dømmekraft over bord

I den forbindelse må EF omtales. Denne frygtelige magtansamling er politikernes, forskernes, kommissærens og fagforeningens bosted. Ingen folkelighed er knyttet til dette uhyggelige apparat. EF er overklassens redskab, just den overklasse, der nu ødelægger fiskerierhvervet.

Den europæiske samling opfylder de højere lærestalters behov. Et utal af kandidater kan afsættes til forskning, planlægning, kvotetildeling og overvågning. Ophæves markedskræfterne, myldrer embedskræfterne frem. Selvforvaltning erstattes af offentlig forvaltning. Levebrødspolitikerne udvider deres territorium. Den personlige dømmekraft på ha-

vene kastes over bord. EF sender snart et flyvende kontrolkorps på vingerne, og satellitterne er på plads. Danske og europæiske dirigenter i forening udgør en forfærdende modstander.

Bed dem ikke om noget

Målet med fiskernes oprør forekommer entydigt klar. Havet skal afpolitiseres. Vend ryggen til EF. Gør op med kommissærismen og kontrolapparatet. Enhver form for politisk afhængighed er af det onde. Oprørerne må derfor aldrig bede politikere om noget. Støtteordninger er vejen til uafhæng. Alene selvhjulpethed forekommer forenelig med fiskerierhvervets natur. Kun under dette banner kan dansk fiskeri genvinde fortids storhed.

På egne vegne

Som et apropos til, at den nye franske premierminister hedder Edouard Balladur minder en franskkyn-dig læser om, at «dur» på fransk betyder «hård». Det modsatte, altså «blød», hedder «mou».

Hårde og handlekraftige mænd er som bekendt på mode nu om dage. For et tiår siden var det bløde mænd, som var in.

Og den nye franske premierminister har indtil nu haft ry for at være en blød mand. Han har i tidens løb haft nært samarbejde med såvel så kendte politikere som Jacques Chirac og George Pompidou, og det siges, at han aldrig har været uenig med sine chefer. Det fik engang en kvindelig politiker (kvinder er som regel mere oprørske end mænd) til at udbræde: «Balladur - han skulle snarere have heddet Ballamou».

Men lige nu forsøger Balladur sig i den barske rolle: Ministrene får ikke fly stillet til rådighed. De må ikke bruge deres ministerbiler til private formål. De skal drikke mindre champagne, og antallet af ministre skal skræres ned fra 41 i den afgåede socialistiske til 29.

Det er gammeldags at udnævne flere ministre», mener Balladur, og han peger på, at så store lande som USA og Tyskland har færre ministre end Frankrig.

Det bekræfter en længe næret fornemmelse af, at den danske statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, er temmelig gammeldags. Han kunne ikke klare sig med færre end 24 ministre.

Men Nyrup Rasmussen har mere mod og mandshjerte, end man skulle tro, når man betænker, hvad der normalt kommer fra ham af lange, uldne og for-tolkningsvælgende udtalelser.

Om sin tidligere justitsminister Pia Gjellerup har han udtrykt sig usædvanlig klart:

«Hun er et af de største politiske rænderfolk, jeg har mødt i nyere tid», sagde han forleden, da justitsministeren var gået.

Nu er det jo ikke til at vide, hvad statsministeren mener med «nyere tid», men det kunne i grunden være interessant at få opklaret, om tidsrummet spænder over ti eller tyve eller tredive år. Eller mere. For så kunne man bedre overveje, hvilke politiske mandfolk det er, han sammenligner med.

Men det er kistestalkart, at ordet «mandfolk» er ment som en kompliment.

Mon Pia Gjellerup nogensinde slipper af tæd den karakteristiske?

Mandfolket Pia! Og hun er endda så sød og pigelig. På en lid gammel-dags måde.

Ellers har vi danskere abenbart ry for et være retlinede folk ude i Europa.

Et fransk uge-blad har lavet en undersøgelse af, hvad franskmændene mener om de europæiske folkekarakterer, og her fik danskerne prædikatet «drengepejdere» hæftet på sig: «Vi følger alle regler, er altid beredte til at gøre alting i flok, mens vi synger til».

Tyskerne fik naturligvis betegnelsen «ordensmennesker», og da det kom en flok tyske studenter for øre, lavede de et eksperiment:

I udkanten af byen Trier stod to telefonbokse. På den ene anbragte studenterne et skilt med paskriften «For damer» og på den anden et skilt, der angav, at boksen kun var «For herrer», og så gik de iøvrigt i skjul for at iagttage det videre forløb.

Det viste sig, at hovedparten af mændene (tre ud af fem) var ligeglad med skiltene, mens 89 ud af 90 kvinder kun beryttede den telefonboks, der var «For damer».

Studentene skyndte sig at få fat i dame nr. 90. Og det viste sig, at hun var fransk.

Naturligvis. Pasquino

